

Äldreförvaltningen:
Förslag till beslut

Äldrenämnden

Handläggare:
Ana Perez, Jesper Kyrk

Riktlinje för brandförebyggande åtgärder i hemtjänsten

Förslag till beslut

Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden besluta

- att** godkänna föreliggande riktlinje för brandförebyggande åtgärder i hemtjänsten, och
- att** den reviderade riktlinjen ska gälla från 2019-07-01.

Sammanfattning

Äldrenämnden har gett äldreförvaltningen i uppdrag att revidera nu gällande *Riktlinje för brandförebyggande åtgärder i hemtjänsten*.

Den nya riktlinjen har tagits fram av tjänstepersoner på äldreförvaltningen och bygger bl. a på individanpassat brandskydd enligt Uppsala kommuns handlingsplan för trygghet och säkerhet.

Ärendet

Riktlinjen kommer efter beslut i äldrenämnden att kommuniceras ut till berörda utförare samt publiceras på Uppsala.se. Den nya riktlinjen kommer att gälla från och med 2019-07-01.

Väsentliga förändringar från tidigare riktlinje:

- *Brandansvarig*

Brandansvarig kontaktar biståndshandläggare då åtgärden blir aktuell.

Utsedd brandansvarig på enheten kontaktar Seniorguide vid behov av konsultation och rådgivning gällande brandsäkerhet med brandförsvaret.

- *Dokumentation*

Riskbedömningen och eventuella åtgärder dokumenteras i den sociala journalen. Giltig

checklista sparas i brukarens akt.

- *Åtgärder*

Ändrade åtgärder som hemtjänstpersonal kan erbjuda. Lyfta brukarens eget ansvar att utföra brandförebyggande åtgärder

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte innebära förändrade ekonomiska konsekvenser.

Carina Juhlin

Förvaltningsdirektör
Äldreförvaltningen

Äldreförvaltningen
Normerande styrdokument

Datum:
ÅÅÅÅ-MM-DD

Diarienummer:
ALN-2019-0267

Beslutsfattare:
Nämnd ÄLF

Dokumentansvarig:
Ana Perez

Brandförebyggande åtgärder i hemtjänsten

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Inledning

Som enskild medborgare har man skyldighet att varna och tillkalla hjälp om man får kännedom om en brand eller annan olycka som kan vara en fara för någons liv. Vidare ska man i skäligen omfattning hålla utrustning för släckning av och livräddning vid brand och man har även en skyldighet att vidta brandförebyggande åtgärder.

Kommunen har i uppdrag att underlätta för den enskilde att fullgöra sin skyldighet enligt lagen genom t ex rådgivning och information. Denna riktlinje bygger bl a på individanpassat brandskydd enligt Uppsala kommuns handlingsplan för trygghet och säkerhet.

Syfte

Att beskriva och säkerställa att brukare med hemtjänstinsatser erbjuds en riskbedömning i syfte att förebygga brand i hemmet. Syftet är även att öka medarbetarnas medvetenhet kring brandsäkerhet samt att stärka den enskilde till ett riskmedvetet beteende.

Omfattning

Riktlinjen omfattar utförare som på uppdrag av Uppsala Kommun, Äldreförvaltningen, bedriver hemtjänst och hemsjukvård/ hemtjänst.

Ansvar

Avdelningen för Avtal och marknad är ansvarig för att denna Riktlinje är aktuell.

Verksamhetschef har ansvar för att denna riktlinje följs och att utse en ansvarig vid kontakt med Seniorguide eller biståndshandläggare för rådgivning eller vidare samverkan.

Individanpassat brandskydd

Individanpassat brandskydd i denna riktlinje innefattar riskbedömning, åtgärdsförslag och rådgivning till brukare med hemtjänstinsatser.

Riskbedömning i syfte att förebygga brand i hemmet

Utförare som arbetar på uppdrag av Uppsala kommun, Äldreförvaltningen, ska erbjuda alla brukare med hemtjänstinsatser en brandriskbedömning i hemmet.

Befintliga kunder, nya kunder och byten

Alla befintliga brukare med hemtjänstinsatser ska erbjudas en brandriskbedömning enligt bilaga 1, Checklista för att förebygga brand. För nya brukare ska detta ske inom två månader efter att brukaren påbörjat sina insatser. Detta gäller även brukare som bytt utförare, även om brukaren redan har en ifylld checklista. Det innebär att aktuell utförare alltid har ett ansvar för riskbedömning gällande brand.

Förnyelse

Checklistan förnyas en gång per år eller då den enskildes tillstånd påtagligt förändras. Påtagliga förändringar innebär en försämring av personens förmåga att hantera/uppfatta brand. Syftet är att upprätthålla brandsäkerhetsnivån.

Åtgärder

Brukaren har alltid ett egenansvar att utföra brandförebyggande åtgärder, exempelvis utifrån de förslag som framkommit vid riskbedömning enligt brandchecklistan. Lättare åtgärder som hemtjänsten kan erbjuda är exempelvis att ta bort brännbart material från spisen. I övrigt kan hemtjänsten erbjuda att förmedla de kontakter som kan bli aktuella, t ex hyresvärd för installation av brandvarnare, närstående eller godeman, Röda korsets fixarservice osv.

Framkommer behovet av installation av spisvakt, utförs det på ordinarie tillvägagångssätt.

Om brukaren har stora svårigheter att uppfatta eller avhjälpa brand, eller då hemmet betraktas så pass brandfarligt, kontaktar brandansvarig eller verksamhetschef berörd biståndshandläggare för vidare samverkan.

Dokumentation

Riskbedömningen och eventuella åtgärder dokumenteras i den sociala journalen. Giltig checklista sparas i brukarens akt.

Brandansvarig

Brandansvarig kontaktar biståndshandläggare då åtgärden blir aktuell.

Utsedd brandansvarig på enheten kontaktar Seniorguide vid behov av konsultation och rådgivning gällande brandsäkerhet med brandförsvaret.

Spridning

Riktlinjen publiceras på Uppsala kommuns utförarsida.

Relaterade dokument

Lagbestämmelser och krav

- SFS 2003:778 Lag om skydd mot olyckor
- Förfrågningsunderlag för hemtjänst och hemsjukvård i Uppsala kommuns valfrihetssystem
- Förfrågningsunderlag för hemtjänst Service för utförare i Uppsala kommuns valfrihetssystem
- Policy för trygghet och säkerhet
- Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018-2022
- Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2016-2019

Checklista

Bilaga 1, Checklista för att förebygga brand

Checklista för att förebygga brand

Checklistan fylls i av personalen tillsammans med brukaren som ger sitt samtycke, se sista sida.

Alla brukare med hemtjänstinsatser erbjuds en riskbedömning i syfte att förebygga brand i hemmet. I samband med att checklistan fylls i med brukaren lämnas förslag på åtgärder. Brukaren har ett egenansvar att utföra brandförebyggande åtgärder.

Personuppgifter

Avdelning	Efternamn	Personnummer (12 siffror)	
Adress		Postnummer	Postort
Trygghetslarm ☐ Ja ☐ Nej			

Utförare

Namn på verksamhet och enhet	
Telefon dagtid	Chef

Typ av bostad

Vilken typ av bostad har den enskilde?			
☐ Lägenhet i flerbostadshus	☐ Villa	☐ Radhus/parhus/kedjehus	☐ Fritidshus
☐ Annat:			

Tidigare brandtillbud

Har det förekommit brand eller brandtillbud i bostaden? ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
Om "Ja": när i tid och vilken typ av brandtillbud i bostaden?

Vänligen fyll i nästa sida →

Brandvarnare

a) Finns fungerande brandvarnare? ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
b) Finns det rutin på att testa larmet och byta batterier? ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
c) Kan brukaren uppfatta ljudet från brandvarnaren? r/t hörselskada osv? ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
d) Är brandvarnare rätt placerad? (ska sitta i taket) ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
Kommentar:
Åtgärdsförslag: Införskaffa och montera brandvarnare, regelbundet kontrollera brandvarnaren och byta batteri-tips "testhorn". Vid behov av hjälpmedel för att höra brandlarm kontaktas den klinik som tidigare skrivit ut hörselhjälpmedel.

Spis och fläkt

a) Hanteras spisen på ett säkert sätt? (kontrollera ev. torrkokning) ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
b) Rengörs fläktfiltret med regelbundenhet? ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
Kommentar:
Åtgärdsförslag: Flytta bort brännbara föremål från spisen eller dess närhet. Vid behov kontakta arbetsterapeut gällande ansökan om bostadsanpassningsbidrag för installation av spisvakt/timer. Regelbunden rengöring av spisfläkt.

Rökning

a) Sker rökning på ett säkert sätt? (inga brännmärken på kläder, textilier, säng, golv osv) ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
Kommentar:
Åtgärdsförslag: Föreslå rökning mot brandsäkert underlag (t ex plåtbricka), placera en kanna med vatten i närhet där rökning sker, införskaffa rökförkläden. Hellre tändare än tändstickor.

Levande ljus och öppen eld

a) Hanteras levande ljus på ett säkert sätt? (brandsäkra ljusstakar, brandsäkert underlag) ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
b) Används stadiga ljusstakar av icke brännbart material? ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
c) Hanteras öppen spis/kakelugn, värmepanna på ett säkert sätt? Finns det rutiner för hur aska hanteras? ☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
Kommentar:
Åtgärdsförslag: Ta bort olämpliga ljusstakar, placera ljus på obrännbart underlag, föreslå batteridrivna ljus, införskaffa plåthink för aska.

Vänligen fyll i nästa sida →

Elektronik

a) Är elektronikföremål och sladdar/uttag i gott skick? (Trasiga kontakter eller uttag, sladdar i kläm, glappkontakter, blinkande lysrör osv)	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
b) Sker laddning av telefon, surfplatta, dator på ett säkert sätt?(på brandsäkert underlag, under uppsikt)	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
c) Är lampor placerade på et brandsäkert underlag och står stadigt?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
d) Hanteras elektroniska apparater på ett säkert sätt, t ex kaffebryggare, strykjärn, inga föremål på TV-apparat?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
e) Hanteras värmeelement på ett säkert sätt? (får ej övertäckas)	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
f) Är värmefilt i gott skick?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Kommentar:			
<p>Åtgärdsförslag: Flytta felplacerad elektronik, åtgärda trasiga sladdar, byt ut brandfarlig elektronik, skaffa timer till kaffebryggare/strykjärn, ladda telefon/surfplatta/dator under uppsikt- ej nattetid, ta bort föremål ståendes på TV-apparat. Se till att lampor står stadigt och säkert på bord, inte nära brännbart material och att de inte ramlar ner i stoppad möbel/ säng.</p>			

Larmning och utrymning

a) Kan brukaren upptäcka en brand i hemmet?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
b) Kan brukaren ringa 112 på egen hand?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
c) Kan brukaren uppge adress och vad som hänt?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
d) Kan brukaren utrymma själv inom 2 -3 min, t ex till trapphus?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
e) Är utrymningsvägarna fria?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Kommentar:			
<p>Åtgärdsförslag: Minneslapp med larmnummer vid telefon, kontakta brandansvarig på verksamheten för vidare åtgärder. Ombesörj att eventuella utrymningsvägar är fria- ej blockerade.</p>			

Möjlighet att släcka

a) Finns utrustning för att släcka brand i bostaden?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
b) Kan brukaren släcka mindre brand själv?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Vet ej
Kommentar:			
<p>Åtgärdsförslag: Införskaffa brandfilt, införskaffa handbrandsläckare, placera kanna med vatten där den enskilde ofta befinner sig.</p>			

Vänligen fyll i nästa sida →

Fritextfält

Övriga omständigheter som kan påverka den enskildes brandsäkerhet? Övriga kommentarer?

Samtycke

<p>Samtycke till att omsorgsförvaltningen/äldreförvaltningen behandlar den enskildes uppgifter</p> <p>När du lämnar uppgifter på blanketten samtycker du till att äldreförvaltningen behandlar dina uppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Det innebär att du har rätt att på skriftlig begäran få information om, och rättelse av, de uppgifter som behandlas.</p> <p>☐ Jag samtycker ☐ Jag samtycker inte</p>		
Datum	Underskrift av den enskilde*	Namnförtydligande
<p>*Om den enskilde inte själv kan skriva under</p> <p>☐ Den enskilde kan inte skriva under. Kom ihåg att dokumentera i journal att personen inte kan skriva under!</p>		

Spara giltig ifylld checklista i kundens akt och dokumentera i Siebel.